

BERICHTEN

Binnenland

MEDEDELING VANWEGE DE REDACTIE

Nog in de november-aflevering van de vorige jaargang was, in het hart van het Tijdschrift, een paginagrote advertentie opgenomen van een farmaceutische industrie. De tekst van deze advertentie is zodanig, dat de suggestie kan worden gewekt dat er, op welke wijze dan ook, enige relatie zou bestaan tussen deze farmaceutische industrie en Dr. A. V. van Gool (Zwolle). Wellicht ten overvloede deelt de Redactie mede dat er van geen enkele betrekking sprake kan zijn en dat door haar reeds stappen zijn ondernomen om de hoogst ongebruikelijke advertentietekst, voor de toekomst, in overeenstemming te brengen met wat op dit gebied gebruikelijk en oorbaar is.

KOMMISSIE OPLEIDING PROEFDIERKUNDIGE

Opleiding tot Proefdierkundige

De *Kommissie Opleiding Proefdierkundige (KOP)*, ingesteld door de LWL-Proefdierkundige Federatie in 1977, maakt bekend dat vanaf 1 januari 1979 de mogelijkheid wordt gegeven opgeleid te worden tot *Proefdierkundige*.

Hiervoor komen academici met een medisch-biologische opleiding in aanmerking. (Voorlopig wordt hieronder verstaan: arts, dierenarts, tandarts, vrije studierichting geneeskunde/diergeneeskunde, bioloog, landbouwkundig ingenieur.)

De opleiding bestaat o.a. uit het volgen van stages op erkende instituten. De volgende deelgebieden komen aan de orde: ethiek en wetgeving, algemene biologie en zoötechniek (vergelijkende morfologie, fysiologie, endocrinologie en gedrag; genetica, fokken van proefdieren, microbiologie, kwaliteitscontrole), dierproeforganisatie (methodologie en statistiek, literatuuronderzoek en -documentatie), technische ingrepen aan proefdieren (anaesthesiologie en biotechniek), onderzoek en dierproeven (immunologische technieken, radiobiologie, levensduurproeven, farmacologie, screeningsproeven, bio-assays, toxiciteitsonderzoek).

De studie vereist een tijdsduur van twaalf maanden, waarbij onderbrekingen in verband met het vervullen van de huidige functie mogelijk zijn. In overleg met de kandidaten kunnen vrijstellingen worden gegeven, bij aanwezigheid van voldoende kennis en ervaring, opgedaan in deelgebieden.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij de secretaris van de *Kommissie Opleiding Proefdierkundige*, Dr. J. P. Koopman, Centraal Dierenlaboratorium van de Katholieke Universiteit, Geert Groteplein Noord 29, 6525

EZ Nijmegen (telefoon 080-513567). Tevens kunnen kandidaten zich op dit adres schriftelijk aanmelden.

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

Afdeling Noord-Brabant-Oost

Op vrijdag 30 maart 1979 wordt door de afdelingscommissie Wetenschappelijke Voorlichting van de afdeling Noord-Brabant-Oost van de Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, een intercollegiale nascholingscursus georganiseerd in Hotel de Cocagne te Eindhoven. De duur van deze cursus is van 9.00 uur tot 16.30 uur.

Het programma van deze dag ziet er als volgt uit. C. Booy: Orthodontie met uitneembare apparatuur in de algemene praktijk. Th. B. F. M. Gelhard: Drieënhalve jaar ervaring met 'vitreous carbon'-implantaten. Prof. Dr. A. C. M. van de Poel: Herkent u ze nog? (Röntgendiagnostiek.) J. A. Tolmeyer: Subperiostale alloplastische implantaten.

Het cursusgeld bedraagt f 65,00 en dient vóór 7 maart a.s. te zijn overgemaakt op postgirorekening 1112263 ten name van collega L. C. Dronkers, St.-Jorislaan 50 te Eindhoven.

SUBFACULTEIT DER TANDHEELKUNDE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Aankondiging Postacademisch Onderwijs

Cursus Occlusie en relatie in verband met afwijkingen van het kauwstelsel

Data

Maandag 9, dinsdag 10, en woensdag 11 april 1979.

Nadere mededelingen betreffende deze cursus zijn reeds gepubliceerd.

Cursus Kindertandheelkunde

Inhoud van het programma

De volgende onderwerpen zullen besproken worden:

1. gebitstoestand van het Nederlandse kind;
2. opzet en uitvoering van een preventief programma;
3. indicatie en behandeling van kinderen met cariës;
4. psychologische benadering van moeilijk te behandelen patiënten;
5. endodontische therapie in het melkgebit;
6. behandeling van jeugdige gehandicapten;
7. indicatiestelling van orthodontische afwijkingen bij jonge patiënten;
8. problematiek met betrekking tot diagnose en curatief ingrijpen bij afwijkingen aan

gebitselementen ten gevolge van ontwikkelingsstoornissen of trauma.

Aan de hand van patiëntdemonstraties zullen verscheidene van bovengenoemde onderwerpen worden toegelicht.

Data

Woensdag 2 en donderdag 3 mei 1979.

Werktijden

9.00 - ±17.00 uur.

Docenten

Medewerkers van de afdelingen Kindertandheelkunde, Preventieve tandheelkunde en Orthodontie: J. P. van Amerongen, Prof. Dr. O. Backer Dirks, mej. R. G. Bartstra, J. A. Collet, T. A. L. Derks, W. A. van Doorm, mevr. G. Eelkema-Bolier, mevr. M. J. Hemelman-Visser, K. A. Hoeksema, mevr. C. J. H. van Marrewijk-van Vuurde, P. R. M. Meuwissen, R. Talamini, mevr. W. J. P. Verlinden-van Brecht.

Aantal deelnemers

Maximaal 20.

Aanmelding

Vóór 10 april 1979.

Cursusgeld

Het cursusgeld bedraagt f 250,—.

Cursus Stralenhigiëne in de tandheelkunde

Inhoud van het programma

Deze cursus is bedoeld om de algemeen-practicus die informatie te verstrekken, die hem in staat stelt met begrip zinvolle stralenhigiënische maatregelen te nemen. Behandeld worden:

- a. produktie en eigenschappen van röntgenstraling;
- b. meting van straling;
- c. schadelijke effecten;
- d. wettelijke voorschriften in verband met stralenviligheid;
- e. maatregelen ter bescherming van de patiënt;
- f. maatregelen ter bescherming van de tandarts.

Datum

Woensdag 16 mei 1979.

Werktijden

8.30 - 17.00 uur.

Docenten

Prof. J. van Aken, L. V. Arnold, Dr. J. J. Keur, G. C. H. Sanderink, J. W. Verhoeven.

Aantal deelnemers

Minimaal 10, maximaal 30.

Aanmelding

Vóór 15 april 1979.

Cursusgeld

Het cursusgeld bedraagt f 250,— (inclusief de lunch en de literatuur, welke U voor de cursus zal worden toegezonden).

Overige mededelingen

Instrumentarium behoeft niet te worden aangeschaft of meegebracht.

De cursussen zullen worden gegeven in het Tandheelkundig Instituut. Opgave kan uitsluitend schriftelijk geschieden aan: Subfaculteit der Tandheelkunde, afdeling Onderwijsontwikkeling, Sorbonnelaan 16, 3584 CA Utrecht. Het cursusgeld kan worden overgemaakt op postgironummer 524129 ten name van Rijksuniversiteit, Administratief Ambtenaar Tandheelkunde, Utrecht, onder vermelding van P.A.O.-cursus . . . (naam cursus).

N.B. Gaarne vermelding eigen postcode.

NEDERLANDSE ORGANISATIE VOOR
ZUIVER-WETENSCHAPPELIJK ONDER-
ZOEK

Jaarboek 1977

Verschenen is het 28e Jaarboek van bovengenoemde stichting. Daarin wordt allereerst huld gebracht aan de in maart 1978 overleden voorzitter van de Raad voor het zuiver-wetenschappelijk onderzoek, de theoloog Prof. Dr. W. C. van Unnik. Zijn plaats wordt thans ingenomen door Prof. Mr. W. F. de Gaay Fortman. Tevens wordt aandacht gewijd aan het afscheid van de oud-directeur en vicevoorzitter Dr. J. H. Bannier, die van 1948 bij het werk van de organisatie Z.W.O. was betrokken. Hij werd bij deze gelegenheid benoemd tot Commandeur in de orde van Oranje-Nassau, een hoge onderscheiding, die hem door minister Pais werd uitgereikt.

Verder bevat dit als altijd zeer goed verzorgde jaarboek het jaarverslag over 1977, alsmede het overzicht van de in dat jaar verleende materiële steun, met vermelding der bijdragen voor de onderscheidene wetenschappen. Hieruit blijkt dat, evenals in de voorgaande jaren aan de exacte wetenschappen (vooral de natuurkunde) het leeuwedeel der steunverlening is toegefallen (73,8%, waarvan voor de natuurkunde alleen al 46,9%). Hiertegen steekt die voor de biologische en medische wetenschappen bijna schril af met resp. 7,0 en 7,8%.

Onder het hoofdstuk Beurzen voor studiereizen, met als ondertitel Z.W.O.-stipendia 'bestemd voor een verblijf van 12 maanden in het buitenland van jonge, afgestudeerde onderzoekers van wie gemeend wordt dat zij een belangrijke wetenschappelijke positie in Nederland zullen gaan innemen', treft men de naam van Dr. W. H. van Palenstein Helderman, wetenschappelijk hoofdmedewerker bij de Preventieve Tandheelkunde aan de rijksuniversiteit te Utrecht. De steunverlening betreft een onderzoek in het Boston Forsyth Dental Center, Boston, V.S. naar de ontwik-

keling van de subgingivale plaque. Een Z.W.O.-stagebeurs, die, zoals de toelichting luidt, is 'bestemd voor jonge, afgestudeerde onderzoekers om gedurende een aantal maanden (1-10 maanden) kennis te nemen van nieuwe ontwikkelingen in een bepaald vakgebied onder deskundige leiding', werd verstrekt aan Drs. L. V. Arnold, wetenschappelijk hoofdambtenaar bij de Tandheelkundige Röntgenologie aan de rijksuniversiteit te Utrecht. Deze stagebeurs werd verleend voor een verblijf aan de Dental School, Department of Oral Radiology, Ann Arbor University, Michigan, V.S., in verband met een onderzoek naar de invloed van de kwaliteit van de bundel röntgenstraling en de zwarting van de röntgenfoto op de diagnostische informatie.

In de lijst van wetenschappelijke publikaties, waarvoor steun in enigerlei vorm werd verleend, worden in de categorie Geschiedenis, Kunstgeschiedenis en Archeologie de namen aangetroffen van Tj. Pot en W.R.K. Peizonius voor hun artikel 'Paleo-pathologisch en archeo-antropobiologisch gebitsonderzoek bij schedelmateriaal van de Tellem (Mali)'. De publikatie uit de Werkgroep Tand- en Mondziekten van de Gezondheidsorganisatie TNO en het Instituut voor Antropobiologie van de rijksuniversiteit te Utrecht geschiedde in Ned Tijdschr Tandheelkd 84:249, aug. 1977. In de categorie Medische Wetenschappen kan men lezen dat in het kader van een stagebeurs steun is verleend aan Prof. Dr. A. C. M. van de Poel, voor zijn artikelen 'Het tandheelkundig team in de onderwijssituatie' en 'De verticale groep' (Ned Tijdschr Tandheelkd 83:458, nov. 1976 en 83: 497 dec. 1976); verder aan Dr. M. de Boer, voor haar artikelen 'Sucking of the thumb or fingers' (Netherlands Dental Journal 83, suppl. 13, pag. 22,1976) en 'The developmental pattern of the central diastema in the upper dental arch' (Netherlands Dental Journal 84: suppl. 14, pag. 23,1976).

ZIEKENFONDSRAAD

Derde rapport Werkgroep Noodgebieden

Blijkens een rapport dat de Ziekenfondsraad op 25 januari jl. aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne heeft uitgebracht, bestaat er in verschillende regio's van ons land nog een ernstig tekort aan tandheelkundige hulp voor ziekenfondsverzekerden. Met name geldt dit voor het Rijnmondgebied, grote delen van de provincie Limburg en het noordoostelijk gedeelte van Friesland.

Maar ook elders is het voor ziekenfondsverzekerden (soms tijdelijk) nogal eens moeilijk om voldoende tandheelkundige hulp te ontvangen. Het onderhavige rapport gaat in op de tandheelkundige situatie in Nederland. Het is het derde rapport dat de Werkgroep Noodgebieden van een commissie van de Ziekenfondsraad, die zich bezighoudt met tandheel-

kundige verstrekkingen aan ziekenfondsverzekerden, uitbrengt.

Het rapport geeft een beeld van de activiteiten van de werkgroep over de periode medio 1975 tot eind 1978. Het ligt in de bedoeling dat dit rapport, evenals de twee voorgaande, gepubliceerd zal worden en aan belangstellenden beschikbaar wordt gesteld.

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT
BEVORDERING DER TANDHEEL-
KUNDE

Afdeling 's-Gravenhage en Omstreken 50 jaar

Op 6 oktober 1978 werd ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van deze afdeling in Den Haag een symposium georganiseerd dat de naam droeg 'Nieuwe wegen in de tandheelkundige voorlichting'. Dat juist de Haagse afdeling van de Maatschappij een dergelijk symposium organiseerde is niet toevallig. Immers in Den Haag zijn al in het verleden een aantal initiatieven genomen om de bevolking te doordringen van het belang van de preventie van cariës en parodontopathiën. Men denke aan de stichting van 'Het Ivoren Kruis' in 1910 en meer recent aan de oprichting van het bureau 'Voeding en Tandzorg' van de gemeente Den Haag met als doel systematische voorlichting aan de jeugd en de totstandkoming van het Dr. Flaumenhafffonds tot Bevordering der Mondhygiëne.

Het symposium werd ingeleid en samengevat door Prof. Dr. O. Backer Dirks. De sprekers waren collega R. van Kleef, de heer Galjaard van het Bureau Gezondheidsvoorlichting en Opvoeding in Den Haag en de heer A. van Steenhoven, oud president-directeur van een organisatie voor reclame en public relations. Collega Van Kleef stelde in zijn voordracht de ethiek centraal. Hij ging vooral in op de plaatsing van de tandheelkundige voorlichting binnen het perspectief van de mondige mens. Galjaard benadrukte de benadering van het kind via de groepen die om hem heen leven en wees op de noodzakelijk inbreng hierbij van de tandheelkundige professie. Tot slot besprak Van Steenhoven onder meer de mogelijkheden van reclame waarbij hij vaststelde dat men met reclame praktisch geen gedrag van mensen kan wijzigen. Wel was naar zijn mening reclame een belangrijk middel om mensen bewust te maken van de gevaren van tandbederf of het imago van tandartsen te vergroten.

De afdeling 's-Gravenhage en omstreken heeft met dit symposium een nuttige bijdrage geleverd aan de meningsvorming omtrent de tandheelkundige voorlichting in zijn geheel. Het zou nuttig zijn als dit symposium een vervolg zou krijgen waarin dan b.v. de specifieke mogelijkheden van het geven van voorlichting in de praktijk nader zou kunnen worden uitgediept.

M. A. J. Eijkman

FLUORIDE-APPLICATIE PER 1 APRIL 1979 IN ZIEKENFONDSPAKKET

Met ingang van 1 april a.s. zal fluoride-applicatie bij zes- tot zestienjarigen worden toegevoegd aan het pakket van tandheelkundige hulp van de ziekenfondsverzekering. De Minister was reeds op 8 december 1978 met het voorstel van de Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne tot invoering van bedoelde fluoride-applicatie akkoord gegaan. Bij nadere overweging is het, gezien enkele technische complicaties, juister gebleken deze uitbreiding van de tandheelkundige hulp nog niet met ingang van 1 januari te realiseren, doch vanaf 1 april 1979. Het ligt in de bedoeling dat de applicatie dan zoveel mogelijk ook bij de schooltandverzorging zal worden toegepast.

Buitenland

UNIVERSITEIT VAN DAR ES SALAAM

Herhaalde oproep

De Universiteit van Dar es Salaam in Tanzania zoekt, door tussenkomst van de Redactie, een tandarts. Zijn/haar taak zal tweeledig zijn. Enerzijds het bijstaan en adviseren van de in Tanzania opgerichte Curriculumcommissie in zaken die de ontwikkeling van een tandheelkundig onderwijsprogramma betreffen. Anderzijds het geven van onderwijs ofwel op het gebied van de orale anatomie, ofwel op dat van de orale fysiologie.

De betreffende tandarts dient over enige onderwijservaring te beschikken, gemotiveerd te zijn en belangstelling te hebben voor het werken in een nieuwe omgeving. De duur van het contract is minstens twee jaar, gerekend vanaf mei 1979.

Belangstellenden voor deze functie kunnen contact opnemen met Drs. R. H. Karsten, Instituut voor Parodontologie van de Katholieke Universiteit, Philips van Leydenlaan 25 te Nijmegen.

THE AMERICAN ASSOCIATION OF ORTHODONTISTS.

1979 Award of Special Merit voor Dr. H. van Beek

De Council on Research van The American Association of Orthodontists heeft besloten op 5 mei 1979 te Washington D.C. aan Dr. H. van Beek (Aerdenhout) de 1979 Award of Special Merit uit te reiken voor het onderzoek dat ten grondslag heeft gelegen aan zijn dissertatie 'Functional occlusion and mesial drift'.

ASSOCIATION FOR DENTAL EDUCATION IN EUROPE (A. D. E. E.)

Programma 5e jaarvergadering d.d. 10-11 mei 1979

In samenwerking met de Swedish Association for Dental Education organiseert de Association for Dental Education in Europe dit jaar in Stockholm op 10 en 11 mei haar vijfde jaarvergadering. Voor de eerste dag staat het volgende onderwerp op het programma: 'Major changes in society of interest to the dental profession likely to occur during the next 10-15 years', terwijl op de tweede dag het thema 'Dental education - policies and programmes to meet changing needs in the late twentieth century' zal worden behandeld. Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij Prof. M. Lundberg, algemeen secretaris van de A. D. E. E., Eastmaninstitutet, Dalagatan 11, S-11324 Stockholm, Zweden.

Internationaal

FÉDÉRATION DENTAIRE INTERNATIONALE

Verslag van het 66e Wereldjaarcongres te Madrid, van 25-30 september 1978

Onlangs is verschenen het officiële verslag van bovengenoemd congres. Hieraan zijn de volgende bijzonderheden ontleend.

Opening

Evenals zijn voorgangers was het 66e Wereldjaarcongres van de Fédération Dentaire Internationale met veel luister omgeven. Vooraf waren er al aanwijzingen dat de toeloop groot zou zijn maar niemand had durven hopen dat het aantal ingeschrevenen de 10.000 ruimschoots zou overschrijden. Deze op zichzelf verheugende belangstelling leverde ook wel enige bezwaren op: hoewel voor de openingsplechtigheden de twee grootste gehoorzalen van het Palacio de Congressos waren gereserveerd, bleken zelfs deze niet groot genoeg om de menigten te bevatten die zich op deze warme 25e september derwaarts hadden begeven. Het gevolg was dat velen gedwongen waren, in de Spaanse namiddaghitte buiten te blijven en die teleurstelling woog nog te zwaarder, omdat koning Juan Carlos en Koningin Sophia de openingsplechtigheid met hun tegenwoordigheid vereerden. Het was tenminste nog een geringe troost voor de laatkomers dat ze een glimp van de vorstelijke bezoekers konden opvangen, toen deze het congresgebouw betraden. Bovendien was gelukkig gezorgd dat velen van hen in andere ruimten van het gebouw de openingsceremonie op een gesloten televisiecircuits konden volgen.

Dat het koninklijk echtpaar bereid was gebleken zich voor dit bezoek vrij te maken van hun vele andere staatkundige verplichtingen (het viel o.a. samen met een statiebezoek van de koning en de koningin van België) werd op hoge prijs gesteld. Dit bleek niet alleen uit de

laaiend enthousiaste ontvangst door de congresgangers maar ook uit de warme bewoordingen waarin de voorzitter van het Spaanse organisatiecomité (Dr. I. Gallástegui) en de president van de F.D.I. (Dr. R. Braun) de hoge gasten welkom heetten. Laatstgenoemde zag in de aanwezigheid van de vorstelijke personen een symbool van de erkenning, dat de tandheelkundige professie een steeds belangrijker aandeel in de volksgezondheidszorg toekomt. De activiteiten van haar beoefenaren dienden - zo meende hij - dan ook niet beperkt te blijven tot preventie, diagnose en behandeling van mond- en gebitsafwijkingen: immers die individuele bemoeiingen zouden, ondanks reeds geëffectueerde verbeteringen der methoden, nog maar weinig nut voor de grote massa der bevolkingen in de verschillende landen kunnen afwerpen, als de tandartsen niet tevens een werkzaam aandeel zouden kunnen nemen in de vorming van het tandheelkundige inzake tandheelkundige gezondheidszorg. Hij riep de vertegenwoordigers van de professie derhalve op, zich actief bezig te houden met het formuleren van beleidslijnen voor de toekomst.

Tevoren had de president van het Spaanse organisatiecomité hulde gebracht aan de in 1934 overleden Prof. Florestan Aguilar, een indertijd vooraanstaand tandarts en gewaardeerd docent in Spanje (zie ook Tijdschr Tandheelkd pag. 865, 1934). Hij was één van de 'Founding Fathers' van de F.D.I. en president van 1926 tot 1931. Dr. Gallástegui overhandigde de huidige president een borstbeeld van Prof. Aguilar met het verzoek, dit te plaatsen in het hoofdkwartier van de F.D.I. te Londen.

Na deze openingswoorden verklaarde koning Juan Carlos het 66e Wereldjaarcongres voor geopend en daarop verliet het koninklijk paar het Palacio de Congressos onder nogmaals luide bijvalsbetuigingen, om zich naar hun volgende verplichting te spoeden: een receptie ten paleize ter ere van het staatsbezoek van koning Boudewijn en koningin Fabiola van België.

Roll Call en uitreiking van prijzen

Na dit enigszins opwindende begin van het congres volgde de altijd weer indrukwekkende Roll Call, die ditmaal de stemming temeer deed verhogen omdat bleek dat een uitzonderlijk groot aantal landen zich had doen vertegenwoordigen: het waren er 86.

De 'Merit Award' werd uitgereikt aan Prof. G. N. Davies (Australië), de scheidende voorzitter van de Commission on Classification and Statistics for Oral Conditions (COCSTOC, zie Ned Tijdschr Tandheelkd 84:398, nov. 1977) en aan Dr. J. Greene (V.S.)

Wetenschappelijk Programma

De drie hoofdthema's, reeds genoemd bij de aankondiging van dit congres (zie Ned Tijdschr Tandheelkd 85:218, mei 1978), waren